

Bas Rosenbrand: Szülőkkel gyerekeikről beszélni

2022.07.15.

könyvrészlet fordítás a Roundspak c. könyvből

Az általános gyakorlat az, hogy a tanároknak nincs sok idejük egy-egy gyerekről annak szüleivel beszélni. A beszélgetések így az „eredményekre” szorítkoznak.

Fontosabb lenne a gyerekeket megismerni, és ezeket a felismeréseket a szülőkkel megismertetni. A szülők egyben fontos információforrások is. Egy közös célunk van: A gyerekek fejlődését sokoldalúan szolgálni. Tíz perc nem volt elég egy beszélgetéshez. Tíz perc csak arra elég, hogy elkezdjük a beszélgetést.

A beszélgetések így átlag 40 percig tartottak. Van amelyik 100 percig, és van amelyik 20-ig.

Évekig tartott, míg az alábbi módszert kidolgoztuk, és bár ezen is mindig változtatunk, itt bemutatom, hogy inspiráció legyen.

Míg általában a beszélgetés fókusza az eredményekre koncentrált, és arra, hogy mi nem működik, addig mi igyekeztünk minden vonatkozást áttekinteni.

A legjobbnak azt találtuk, hogy az iskola két tanára 2 szülővel együtt beszélget. A gyerekek életkoruk és a téma szerint részt vehettek (vagy nem). Ha azt gondoltuk, hogy a részvétel nagy feszültségeket okozna a gyerekeknek, akkor inkább eltekintettünk a részvételétől.

A beszélgetéseket körbeszélgetésnek neveztük, és az alábbi

napirend szerint folytattuk:

1. Megérkezés, beszállás (check-in)
2. Mit találsz nagyszerűnek (inspirálónak) a gyerekek kapcsolatban?
3. Mitől tartasz, mi okoz gondot?
4. Mire tartod képesnek a gyereket?
5. Kiszállás, Búcsú (check-out)

Felváltva ültünk, egy tanár, egy szülő. Két szülő, két tanár, az négy perspektíva. A gyerek viselkedését sokféle módon lehet értelmezni. Ha például egy gyerek sokat játszott egyedül, akkor azt valamelyikünk aggodalomra okot adó dolognak tarthatta, míg a másik nagyszerűnek, mert azt mutatta, hogy a gyerek képes egyedül lenni. Nem arra igyekeztünk hát, hogy mi az igaz és mi a hamis, hanem arra, hogy tisztázzuk ki hogyan látja ugyanazt a gyereket, és hogy a beszélgetés segítségével egymástól tanuljunk.

Ezért kezdtük a beszélgetést azzal, hogy mit találunk a gyerekekben nagyszerűnek, és fejeztük be azzal, hogy mire tartjuk képesnek! Mindennel együtt nem akartuk a fő figyelmet annak szentelni, ami nem jól működött. Nem mindig tartottuk be szigorúan ezt a sorrendet, de ahhoz ragaszkodtunk, hogy mindenről szó essen.

Az egész meglepő módon hatékony volt: A feszültségek egy-egy téma kapcsán feldolgozásra kerültek. Mindez a gyerek számára sokszor lehetővé tette, hogy a következő lépést megtegye. A beszélgetés utáni napokban gyakran láttunk egy hirtelen javulást, a nélkül, hogy a gyerekekkel célzott támogató beszélgetést folytattunk volna. Ezt neveztük a figyelem erejének. A nélkül, hogy a gyerek a beszélgetésben részt vett volna, vagy hallotta volna, amit a felnőttek róla beszéltek, a gyerekekre hatott a pozitív figyelem, ami felé fordult. Ezt a jelenséget számos normális és innovatív iskolában is megfigyelték, egymástól függetlenül.

Kapcsolódó oldalak:

- Evelien Prins: Iskola merev törvények nélkül (A szociokrácia-ról)
- Fóti Péter: A legfontosabb “tananyag”: A konfliktusmegoldás I.
- „Mindig azt tanítod, ami te magad vagy” – interjú Bas Rosenbranddal a demokratikus oktatásról
- Bas Rosenbrand: Körbeszélgetés – Hogyan tehetjük megbeszéléseinket hatékonyá?
- Falko Peschel: Új szülői szerep – ellenőr helyett impulzust adó